

Posudek oponentky diplomové práce

Autorka: Liya Ubilava

Název práce: From War Trajectory to Electoral Trajectory? The change of the strategy of the EZLN from 1994 to 2018

87 stran, plus přílohy

Charakter tématu a vymezení práce

Autorka L. Ubilava se v předložené diplomové práci věnuje velmi relevantnímu tématu mexického zapatistického hnutí. Autorka usiluje ve své práci vysvětlit změny ve strategiích EZLN v kontextu vybraných časových mezníků. Hlavní vymezení práce poněkud atypicky nenalzáme v úvodu, nýbrž v první kapitole, kde je také stanovena hlavní výzkumná otázka směřující k mexickým volbám konaným v roce 2018, která zní (s. 16):

After the appearance and specific participation of EZLN in the Mexican political scenario in 1994 as a guerrilla and socio-political movement, how and why and under what conditions this organization decided to try to participate in the 2018 presidential run?

L. Ubilava usiluje svou prací zaplnit jistou mezeru ve zkoumání socio-politického hnutí EZLN, zejména po roce 2006. Jedná se především o práci historického charakteru, která má své opodstatnění i proto, že EZLN participuje s dalšími sociálními hnutími na společné snaze o mezinárodní zdůraznění antiglobalizačních a dalších alternativních proudů. Práce je psána v anglickém jazyce a byla konzultována s Héctorem Alejandrem Quintanarem Pérezem, který také poskytl základní poznámky využitě v tomto posudku.

Metodologické zakotvení a práce se zdroji

V práci autorka deklaruje využití kvalitativní metody process tracing (viz kapitola Methodological Framework) studující historickou etapu současného Mexika, což lze vzhledem ke stanovenému cíli akceptovat. Přestože autorka představuje v textu obecný kontext této metody, nekonkretizuje dostatečně její využití pro vlastní práci ve spojení s empirickou částí textu.

L. Ubilava nashlédala poměrně rozsáhlou a různorodou zdrojovou základnu, veskrze cizojazyčné provenience, ať už španělsky či anglicky psané. Autorka intenzivně pracuje s mexickými autory, kteří téma pojednávají ze sociologické, antropologické i žurnalistické perspektivy. L. Ubilava z pohledu novinářských zdrojů nadužívá mexické periodikum La Jornada, což bezpochyby souvisí s tím, že právě La Jornada dlouhodobě a velmi systematicky, jako žádný jiný deník v Mexiku, sleduje vývoj EZLN. S tím pak souvisí i nebezpečí převzetí stranění solidárního pohledu na domorodé hnutí. Velmi pozitivně hodnotím využití orálních zdrojů, kdy autorka realizovala rozhovory s lidmi blízkými či znalými EZLN.

Citační norma je veskrze bezproblémově aplikována, poznámkový aparát se veskrze v práci omezuje pouze na technické informace o překladech textů.

Struktura práce

Práce je (mimo úvod a závěr) členěna do čtyř hlavních kapitol. V úvodu práce autorka poměrně podrobně popisuje specifičnost zapatistického hnutí, jeho vztahy s mexickou vládou v průběhu času a odlišnosti EZLN ve srovnání s jinými latinskoamerickými

gerilami. Nicméně chybí mi zde některé standardní části úvodu jako je tematické vymezení, explicitně časové zarámování atd.

Z hlediska obsahu práce, L. Ubilava realizovala svůj kvalitativní výzkum ve dvou částech. První se zakládá na hemerografických a bibliografických zdrojích, zatímco druhá část je založena povětšinou na primárních datech, ústních zdrojích a rozhovorech s různými aktéry. Zejména tato druhá část je hlavním a originálním přínosem autorky. Byť tento přínos zůstává především v popisné historické rovině představující trajektorii vývoje EZLN a jeho současné proměny, zejména politickou roli hnutí ve veřejném životě současného Mexika.

Ne zcela přesvědčivě v práci působí vymezení a aplikace teoretického rámce práce, který zůstává na půl cesty. Místo závěru autorka představuje kapitolu s názvem „verification“. Závěrečná kapitola by pak neměla být číslována.

Formální stránka

Práce je psána v anglickém jazyce, jakožto ne-rodilý mluvčí nebudu hodnotit její stylistickou a gramatickou úroveň. Text je vhodně doplněn seznamem zkratk. Z čistě formálního pohledu by měl úvod začínat na s. 1 a přílohy by měly být číslovány jako zvláštní soubor.

Závěrem

Autorka si pro svou práci vybrala politologicky přitažlivé téma, které dobře zpracovala zejména v historické perspektivě a prokázala velmi dobrou znalost mexických reálií v kontextu vývoje EZLN. Přestože využití teoretických konceptů a metody proces tracing by mělo být sofistikovanější a přesnější, práce splňuje nároky kladené na závěrečné práce, i proto **práci doporučuji** k obhajobě.

V Hradci Králové dne 16. 8. 2021

Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D.